

باشگاه و کلا

درگیری با زورگیر و سارق مجازات دارد؟

ما حق داریم در برابر مخاطرات از جان و مال خود و دیگران دفاع کنیم اما این دفاع باید متناسب باشد. مثلا اگر سارقی قصد دارد کیف یا گوشی یک نفر را سرقت کند، صاحب مال حق ندارد با چوب و چماق و چاقو یا... و به بهانه اینکه سارق قصد سرقت داشته به او آسیب زند و حتی در صورتی که باعث مرگ او شود، این عمل نه تنها دفاع مشروع نیست، بلکه قتل عمد محسوب می‌شود.

مهر به زن بعد از ازدواج مجدد قطع می‌شود؟

زن پس از عقد، مالک مهر به می‌شود و حق مطالبه مهر به خود را دارد. او حتی پس از طلاق هم در صورتی که مهر به خود را نبخشیده باشد مالک مهر به محسوب می‌شود و حق مطالبه و دریافت آن را دارد. به هیچ وجه ازدواج مجدد زن مانع دریافت حق قانونی و شرعی او نیست و در هر حال زوج مکلف به پرداخت مهر به خواهد بود.

چطور با صاحبخانه قرارداد ببندیم؟

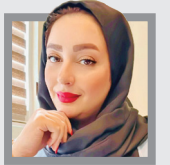

سمیر امجدی
وکیل دادگستری

در خصوص تنظیم شرایط قرارداد اجاره و جلوگیری از مشکلات احتمالی بین موجر و مستأجر در آینده بهتر است شرایط ضمن قرارداد کاملا شفاف و روشن بیان شود که در ادامه به پرچالش‌ترین آنها می‌پردازیم. معمولاً افراد در آژانس‌های مسکن مبادرت به تنظیم قرارداد اجاره می‌کنند. باید دقت کرد که برای تنظیم قرارداد اجاره به صورت عادی و دستنویس حتماً آنفرد به عنوان شاهد سند، اجاره را امضا کنند تا طرفین از مزایا و امتیازات قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۷۶ بهره‌مند شوند و بهتر است هر یک از شهود از طرف یکی از موجر یا مستأجر معرفی شود و دیگر آنکه صرف تنظیم قرارداد در فرم‌های چاپی یا تایپ مفاد قرارداد، موجب رسمی شدن آن نمی‌شود و تأثیری در ماهیت آن ندارد. قراردادها دستنویس و عادی اجاره باید با قید مدت اجاره در دو نسخه تنظیم شود و به امضای موجر و مستأجر برسد و به وسیله دو نفر افراد مورد اعتماد طرفین به گواهی برسد. هر گاه موجر یا مستأجر به نمایندگی از دیگری قرارداد تنظیم کند باید توجه داشت شخصی که خود را به عنوان نماینده معرفی می‌کند، مدرک نمایندگی او باید به رویت طرف مقابل رسیده و پیوست قرارداد شود. مثلاً اگر الف خود را وکیل پدرش به عنوان موجر معرفی می‌کند باید وکالت‌نامه رسمی مبنی بر وکالت در انعقاد عقد اجاره از سوی او ارائه دهد و در متن وکالت‌نامه نیز اجازه دریافت اجاره و پول قرض‌الحسنه یا پول پیش را داشته باشد. سایر مواردی که موجر و مستأجر در تنظیم قرارداد اجاره باید نسبت به آن توجه و در قرارداد قید کنند: زمان و نحوه پرداخت اجاره بها، مسئول انجام تعمیرات اساسی و غیر اساسی و تعیین مسئول پرداخت هزینه‌های آن، تعیین مسئول پرداخت قبوض و حق شارژ و نحوه نگهداری از مورد اجاره، امکان تخلیه زودتر از پایان مدت زمان و نحوه برگرداندن پول پیش، تعیین مرجع حل اختلاف (داوری یا دادگاه) امضای ۲ شاهد زیر قرارداد و تعیین شرایط فسخ قرارداد هر کدام از این موارد نیاز به بررسی و دقت در جزئیات دارد که صرفاً برای اینکه به عنوان یک تلنگر به اهمیت موضوع پی ببریم و بدون مشورت حقوقی از وکلای دادگستری و مشاوران حقوقی مبادرت به تنظیم قرارداد اجاره نکنیم بیان شد.

آگاهی از مسائل حقوقی به پیشگیری از وقوع بسیاری از جرائم و حوادث ناخوشایند کمک می‌کند. در این صفحه با کمک گروهی از بهترین وکلا و حقوقدانان دادگستری به سوالات روز حقوقی شما پاسخ می‌دهیم.

جعل عنوان و مصادیق قانونی آن

سونیا سلطانی
دکترای حقوق کیفری

بعضی اشخاص همیشه به دنبال آن هستند که دیگران آنها را افرادی صاحب منصب و مهم تلقی کنند. این تمایل به شناخته شدن و معروف بودن در بعضی افراد گاهی چنان زیاد می‌شود که عناوین مهم را جعل می‌کنند که این موضوع ممکن است با انگیزه‌های مختلفی صورت گیرد. از طرف دیگر به جهت اعتبار بعضی عناوین، اشخاص به صورت غیر مجاز و بدون داشتن مدرک علمی و قانونی خود را به آن عناوین معرفی می‌کنند. این موضوع که ممکن است به علت توجه و احترام مردم نسبت به دارندگان این عناوین صورت بگیرد در سال‌های اخیر به یک معضل در جامعه تبدیل شده است. زیرا مدرک گرایی و تمایل افراد برای ارتباط و همکاری با اشخاص مهم روز به روز در حال گسترش است. در تمامی جوامع برای جرم جعل و جعل عنوان مجازات‌های سختگیرانه‌ای در نظر گرفته شده است تا به این طریق آمار وقوع این جرم کاهش پیدا کند. جرم جعل و مخصوصاً جعل عنوان به اعتماد و اطمینان اجتماعی صدمه وارد می‌کند. در قوانین کشور ما هم برای این موضوع جرم‌انگاری صورت گرفته است که به بررسی حقوقی آن در قوانین ایران می‌پردازیم.

نقدی از یک میلیون و ۵۰۰ هزار ریال تا ۶ میلیون ریال محکوم خواهد شد و در صورتی که از این عمل خود سوءاستفاده کرده باشد به هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

تبصره - استفاده از البسه و اشیای مذکور در این ماده در اجرای هنرهای نمایشی مشمول مقررات این ماده نخواهد بود.

ماده ۵۵۷ قانون مجازات اسلامی: «هر کس علنی و به صورت غیر مجاز لباس‌های رسمی یا متحدالشکل مأموران کشورهای بیگانه یا نشان‌ها یا مدال‌ها یا سایر امتیازات دولت‌های خارجی در ایران را مورد استفاده قرار دهد به شرط معامله متقابل و یا در صورتی که موجب اختلال در نظم عمومی شود مشمول مقررات ماده فوق است.»

جعل عنوان پزشکی و مجازات آن

هر گاه شخصی در امور پزشکی، داروسازی یا دندانپزشکی بدون مجوز دخالت کند یا مشغول طبابت شود و در پی آن عنوانی را از این قبیل برای خود استفاده کند علاوه بر اینکه محل کار تعطیل خواهد شد مرتکب آن مطابق با ماده واحد «قانون مجازات استفاده غیر مجاز از عناوین علمی» مجازات می‌شود. این ماده واحده اینطور می‌گوید که استفاده از عناوین علمی دکتر، مهندس و مانند اینها که شرایط اخذ آن مطابق با قوانین و مقررات مربوطه تعیین می‌شود توسط هر فرد برای خود مستلزم داشتن مدرک معتبر از مراکز علمی و دانشگاهی داخلی یا خارجی مورد تأیید رسمی وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

جعل عنوان نظامیان و مجازات آن

گاهی اوقات شخصی با استفاده از لباس‌های مأموران نظامی یا انتظامی برای ارتکاب جرمی اقدام می‌کند. در اینجا چون عنوان نظامی بودن را غصب کرده است مرتکب جعل عنوان شده است که در این باره قانون می‌گوید: اگر کسی بدون مجوز و به صورت علنی لباس‌های رسمی مأموران نظامی یا انتظامی جمهوری اسلامی ایران را یا نشان‌ها، مدال‌ها یا سایر امتیازات دولتی را بدون تغییر یا با تغییر جزئی که موجب اشتباه

جرم جعل عنوان چیست؟ یکی از مصادیق جرم جعل این است که شخصی از طریق استفاده از عنوان‌های مهم همچون رئیس، معاون، فرمانده، سردار، قاضی، امیر، مدیر عامل، وکیل، پزشک و عناوینی مانند آن، اهداف خود را مهم جلوه دهد و سعی کند به اهداف مجرمانه خود به این طریق زودتر دست یابد یا از این طریق برای خود مالی تحصیل کند یا امتیازی به دست آورد؛ در واقع برخی از مجرمان برای اینکه راحت‌تر به هدف خود و قصد مجرمانه برسند قربانی خود را راه‌های مختلف فریب می‌دهند. یکی از راه‌های فریب قربانی استفاده از عنوانی است که فرد مجرم به هیچ‌گونه آن را دارا نیست و صرفاً برای اینکه اعتماد قربانی را جلب کند از آن استفاده می‌کند. در این باره ماده ۵۵۵ قانون مجازات اسلامی بیان می‌کند که هر کس بدون سمت رسمی یا آن از طرف دولت خود را در مشاغل دولتی اعم از کشوری یا لشکری و انتظامی که از نظر قانون مربوط به او نبوده است دخالت دهد یا معرفی کند به حبس از ۶ ماه تا ۲ سال محکوم خواهد شد و چنانچه جعل در مشاغل مزبور سندی جعل کرده باشد مجازات جعل را نیز خواهد داشت.

جرم جعل عنوان در قانون مجازات اسلامی

در قانون مجازات اسلامی، جرم جعل عنوان در ۳ ماده تشریح شده که از قرار زیر است: ماده ۵۵۵ قانون مجازات اسلامی: «هر کس بدون سمت رسمی یا آن از طرف دولت خود را در مشاغل دولتی اعم از کشوری یا لشکری و انتظامی که از نظر قانون مربوط به او نبوده است دخالت دهد یا معرفی کند به حبس از ۶ ماه تا ۲ سال محکوم خواهد شد و چنانچه برای دخالت یا معرفی خود در مشاغل مزبور، سندی جعل کرده باشد مجازات جعل را نیز خواهد داشت.»

ماده ۵۵۶ قانون مجازات اسلامی: «هر کس بدون مجوز و به صورت علنی لباس‌های رسمی مأموران نظامی یا انتظامی جمهوری اسلامی ایران یا نشان‌ها، مدال‌ها یا سایر امتیازات دولتی را بدون تغییر یا با تغییر جزئی که موجب اشتباه شود مورد استفاده قرار دهد در صورتی که عمل او به موجب قانون دیگری مستلزم مجازات شدیدتری نباشد به حبس از ۳ ماه تا یک سال یا جزای

شود مورد استفاده قرار داد در صورتی که عمل او به موجب قانون دیگری، مجازات شدیدتری نداشته باشد به حبس از ۱۵۰ هزار تومان تا ۶۰۰ هزار تومان محکوم می‌شود و چنانچه از این عمل سوءاستفاده هم کرده باشد به هر دو مجازات محکوم می‌شود. (ماده ۵۵۶ قانون مجازات اسلامی)

آیا استفاده غیر مجاز از لباس نظامی جعل عنوان است؟! گاهی پیش می‌آید که خود فرد نظامی است منتها از لباس خود برای سوءاستفاده از موقعیت خود استفاده می‌کند که در اینجا نظام کیفری ایران می‌گوید: اگر چنین شخص نظامی بدون مجوز یا بدون حق علناً از نشان‌ها و علائم و درجات یا حتی لباس‌های نظامی داخلی یا خارجی استفاده کرد و یا حتی اگر از کارت شناسایی خود برای مقاصد غیر قانونی استفاده کرد به حبس از ۶ ماه تا ۲ سال محکوم می‌شود لذا اگر عمل انجام شده توسط قانونی دیگر مجازات شدیدتری داشته باشد به مجازات همان جرم محکوم می‌شود. (ماده ۱۲۶ قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح)

اثبات جعل عنوان

جهت ثابت کردن جرم جعل عنوان می‌باید به دلایلی که در قانون مجازات اسلامی ذکر شده، توسل یابیم.

دلایل ثابت کردن جرم در امور کیفری به شرح ذیل است:

- اعتراف متهم نخستین و مهم‌ترین دلیل است.
- شهادت شهود هم می‌تواند تحت عنوان یکی از علل مهم باشد.
- قسم شرعی
- علم قاضی
- گاهی مواقع مدارکی اعم از فیلم دوربین‌های مدار بسته، اسکرین‌شات و... وجود خواهد داشت که درست است که در بین دلایل ثابت کردن جرم به آنها اشاره‌ای نشده است، لیکن امکان دارد منجر به علم قاضی شود. در حقیقت این قبیل مدارک نشان‌ها و شرایط و اعمالی هستند که ذهن قاضی را به سمت و سوی حدوث یا عدم حدوث جرم هدایت می‌کنند.

نحوه طرح شکایت از جرم جعل عنوان

برای آنکه بتوانید از کسی که عنوان شما را جعل کرده یا کلاً عنوان شخص دیگری را جعل کرده شکایت کنید، لازم است در مرحله اول اقدام به تنظیم شکواییه کیفری کنید. شخص پس از آنکه شکایت‌نامه خود را تنظیم کرد، با در دست داشتن مدارکی که ثابت می‌کند کسی اقدام به جعل عنوان کرده است به یکی از دفاتر خدمات الکترونیک قضایی مراجعه می‌کند و شکایت خود را در این خصوص به ثبت می‌رساند. بعد از آنکه شکایت به ثبت رسید پرونده به دادسرا راجع داده می‌شود تا مورد رسیدگی قرار بگیرد. باز پرس، تحقیقات را آغاز می‌کند تا تشخیص دهد که آیا جرم جعل عنوان تحقق یافته است یا خیر. چنانچه جرم جعل عنوان رخ داده بود باز پرس برای مشخص مجرم قسماً صورت می‌گیرد و وثیقه تعیین می‌کند. منتهی ظرف ۱۰ روز از تاریخ صدور می‌تواند به این قرار اعتراض کند. در نهایت پرونده به دادگاه راجع داده می‌شود تا رأی بدوی صادر شود.